Drupal

Tartalomkezelő rendszer / Content Management System

Palócz István

Ez a mű az FSF.hu Alapítvány SzabadSzoftver Pályázat 2022 támogatásával készült. Liszensz: CC-BY-SA Verzió: 2023-01-13-2ac13b4

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
Drupal weboldal létrehozása	4
Tartalmon belüli szerkesztés, WYSIWYG editor	6
Változatok	10
Tartalom rendszerezése	12
Menü és útvonal álnév	14
Törlés	19

1. ábra. Drupal logo

A Drupal egy PHP nyelven írt tartalom kezelő rendszer. Mint minden tartalomkezelő rendszer, ez is képes az adminisztrációs felületén felvitt tartalmakból egy sablon segítségével HTML oldalakat előállítani. Ráadásul ezeket az oldalakat mindig a böngészőből érkező kérés pillanatában állítja elő, ezért szokták dinamikus weboldalnak is nevezni a Drupallal előállított oldalakat. Az előállított oldalak tartalma függ a kérésben érkező adatoktól.

Ilyen adat lehet például a felhasználó azonosítója, akinek személyre szabott tartalmat tud kiszolgálni rendszer. Ilyen lehet még a kérésben érkező egyéb adatok mint például oldalszám vagy keresési kifejezés, melyek függvényében állítja elő a megjeleníteni kívánt listákat, oldalakat vagy az oldalon belül található egyéb tartalmi elemeket például nemrég megtekintett oldalak, legfrissebb, még nem olvasott tartalom, stb.

Működéséhez egy webszerverre és PHP értelmezőre van szükség, nagyobb projekteknél pedig nem árt, ha egy adatbáziskezelő

is támogatja a munkát. Egy Drupallal készült weboldal karbantartása alapesetben nem igényel jelentősen több ismeretet, mint egy sima HTML oldal üzemeltetése. Azonban, ha hatékonyan szeretnénk elvégezni a munkánkat akkor érdemes energiát fektetni a rendszer mélyebb megismerésébe.

Az ismertetésre kerülő Drupal rendszer egy egyszerűsített, a tanóra kereteinek megfelelően lecsupaszított rendszer. A beállításainál figyelembe vettem a témakörben elérendő célokat. A belépésnél egy egyszerű szerkesztő felhasználóval fogunk belépni, akinek az alapvető tartalom kezelési lehetőségeken kívül nincs máshoz jogosultsága. Amit meg fogunk tehát ismerni az a Drupal alaprendszer lehetőségeinek egy százalékának az egy százaléka. Azonban ez az alapvető tartalomkezelői ismereteket megismeréséhez elegendő.

Maga a rendszer ennél jóval többre képes. A Drupal nem csak egy tartalom kezelő, hanem inkább egy tartalom kezelő fejlesztő rendszer. Egyedülálló a piacon abban, hogy nem csak tartalmakat, hanem tartalom típusokat is létrehozhatunk vele. A különböző tartalom típusok mezőit, azok bevitelére szolgáló űrlapokat és azok megjelenítéseit egy könnyedén kezelhető adminisztrációs felületen tudjuk megadni. Ezekhez a tartalom típusokhoz azután, szintén egy adminisztrációs felületen keresztül különböző listákat és adminisztrációs felületeket kattintgathatunk össze. Ugyan így felületen keresztül állíthatjuk be a jogosultságokat és különböző munkameneteket, vagy automatizálhatunk különböző folyamatokat.

Mindent összefoglalva elmondható, hogy egy közösségi receptgyűjtő oldal, bármilyen témájú apróhirdetési oldal, vagy egy tetszőleges belső adminisztrációs felület könnyedén akár *egy ujjal* is összekattintgatható segítségével.

Drupal weboldal létrehozása

Azért, hogy ne kelljen a Drupal rendszer telepítésével és üzemeltetésével foglalkozni készítettem egy kis projektet, amit a https://drupal.wdh.hu oldalon érhettek el. A projekt rendelkezésére álló erőforrások elég korlátoltak, ezért egyszerre csak 50 Drupal oldalt tud futtatni. Az a kérésem, hogy miután befejeztétek a gyakorlást töröljétek az oldalaitokat, hogy minél többen használhassák a rendszert és az általatok nem használt oldalak ne terheljék feleslegesen a rendszert.

2. ábra. drupal.wdh.hu

Miután meglátogattátok a https://drupal.wdh.hu oldalt, semmi mást nem kell tennetek, mint megnyomni az **Akarok egy drupal oldalt!** feliratú gombot. Egy rövid gondolkodás után az alkalmazás egy új böngészőfülön fogja megnyitni a

telepített drupal oldalt méghozzá úgy, hogy be vagytok jelentkezve az Editor felhasználóval.

3. ábra. Előugró elemek blokkolása

Gyakran előfordul, hogy a böngészőkben be van kapcsolva az előugró elemek blokkolása és ezért nem jelenik meg az oldal. Ilyenkor nem kell kétségbe esni, hanem engedélyezni kell a előugró elemeket a drupal.wdh.hu oldalról, majd a **Vissza az oldalamra!** gombot kell megnyomni.

Blo	kkolt előugró elemek:	
•	https://a272e9130-dru/login?des	stination
$\bigcirc$	Mindig engedélyezze az előugró ele az átirányításokat a(z) https://drupal. webhelyről	meket és .wdh.hu
$oldsymbol{O}$	Letiltás folytatása	
V	ozolós	Vácz

4. ábra. Előugró elemek engedélyezése

Ilyenkor kapunk egy **Hozzáférés megtagadva üzenetet**, de ezzel nem kell foglalkoznunk. Sem most, sem a későbbiek folyamán. Ez egy ismert *hiba*. A rendszer ugyanis úgy működik, hogy a Drupal **elfelejtett jelszó** funkcióját használja, mely során a felhasználó egy egyszer használatos bejelentkezési linket kap. Azonban, ha már be van jelentkezve - mint esetünkben -, akkor ezzel a hibaüzenettel találkozik. Mindent összevetve igazából ez nem is egy hiba.

Címlap > Jelszó visszaállítása

A hozzáférés megtagadva

Nincs megfelelő jogosultság az oldal megtekintéséhez.

5. ábra. Előugró elemek engedélyezése

Mielőtt nekiállnátok tartalmat felvinni figyelembe kell vennetek egy nagyon fontos dolgot. Amit itt tartalomként felvisztek, az egyből látható lesz az interneten bárki számára. Ezért érzékeny információt vagy személyes adatot ne tegyetek fel ezekre az oldalakra.

Tartalmon belüli szerkesztés, WYSIWYG editor

Most hozzunk létre egy új bejegyzést. Elsőre bonyolultnak fog tűnni, mert sokat kell kattintanunk, de megfelelő gyakorlás után már szinte automatikusan, mindenfajta gondolkodás nélkül fogjuk kattintgatni a megfelelő linkeket.

6. ábra. Tartalom

Első körben menjünk el a **Tartalom** menüben. Ebben a menüben találhatjuk meg az összes tartalmat, amit az oldalunkban létrehoztunk. Lehetnek olyan tartalmak, amiket nem tettünk közzé és sehol nem találhatóak meg az oldalon. Legalábbis a publikus, mindenki számára hozzáférhető felületen. Aztán lesznek azok a tartalmak, amik publikusak ugyan, de nem mutat rájuk sehol link az oldalon, így gyakorlatilag azok is *elérhetetlenek*, ami azt jelenti, hogy a pontos útvonal, vagyis *URL* ismerete nélkül nem tudjuk megtalálni azt a tartalmat.

Ľ	<u>artalom</u>	🔥 Felépítés	🔧 Beállítás	💡 Súgó
	^{címlap} → Tarta	Adminisztráció		
	Tarta	lom Fá	jlok	
[	+ Tarta	lom hozzáadá:	sa	
	Cím			Tartalor

7. ábra. Tartalom hozzáadása

Ennek az oldalnak a tetején van egy gomb + **Tartalom hozzáadása** felirattal. Erre kattintva a tartalom típus választó menübe jutunk. A Drupal ugyanis gyakorlatilag végtelen számú tartalom típust tud kezelni. Egy-egy ilyen tartalom típusnak különbözőek lehetnek a mezői amiket meg lehet adni, más lehet az alapértelmezett beállításai, valamint egyszerűen csak más célra használhatjuk azokat.

Ez az alaptelepítés két tartalom típust tartalmaz: Cikk és Egyszerű oldal. Ha megfigyeled a cikkhez lehet bevezető képet feltölteni és lehet címkézni, míg az egyszerű oldalhoz nem. Elsőre nem látható a különbség, de a cikk megjelenik a főoldali

listában, míg az egyszerű oldal nem. Ez egy olyan beállítás, amit mi - az editorok - nem fogunk tudni átállítani, ahhoz magasabb jogosultsági szint kéne, de ez nem véletlenül van így. Pont azért lett ez így beállítva, hogy minél egyszerűbb felületet kapjunk. Hozzunk most létre egy Cikk típusú tartalmat.

8. ábra. Tartalom hozzáadása

Számos beállítási lehetőségünk van egy tartalom hozzáadásakor, de most első körben koncentráljunk a Cím és a Törzs mezőre.

Cím*	
	Utoljára mentve: Nem volt még mentve Szerző: editor
∧ Kép	Változatnapló-üzenet
Új fájl hozzáadása Fájl kiválasztása Nincs fájl kiválasztva ^{Csak} egy fájl. 2 MB korlát.	Az elvégzett változtatások rövid leírása.
Engedélyezett típusok: png gif jpg jpeg. Törzs (Összefoglaló szerkesztése) B I I Bekezdés V Startás	Venübeállítások Nincs menüben
	Vebcímálnév Nincs álnév
<u>A szövegformátumokról</u>	
Címkék	
Egy vesszóvel elválasztott felsorolás, mint például Esztergom, Tapolca, "Székesfehérvár, Fejér megye".	
Mentés Előnézet	

9. ábra. Tartalom hozzáadása

Az első különbség ami a két beviteli mező között feltűnhet, hogy az egyik egy egyszerű egy soros szövegmező, a másik viszont egy - a szövegszerkesztőkben már megismert - formázási lehetőségeket tartalmazó szerkesztő. A másik különbség pedig, hogy a Cím mellett van egy kis piros csillag, míg a Törzs mellett nincs. Ez utóbbi azt jelöli, hogy a Cím mezőt kötelező megadni.

A Cím mezőnek ugyanis kiemelt szerepe van a Drupalban. Minden olyan helyen, ahol a tartalmakat adminisztráljuk ennek a mezőnek a tartalma fog megjelenni. Amennyiben ez a mező üres, az adminisztrációs felület nagyon nehezen lesz használható. Ugyan ezért nem lehet ezt a mezőt formázni sem, hisz bármilyen formázás szintén nehézkessé tenné az adminisztrációt.

A Törzs mező ezzel szemben egy WYSIWYG editorral szerkeszthető tartalmi elem. Legalábbis elvileg.

A Drupal ugyanis a tartalom szerkesztésekor és annak megjelenítésekor különböző megjelenést használ. Amennyiben biztosra akarsz menni, használd az **Előnézet** és **Vissza a tartalomszerkesztéshez** gombokat mielőtt a **Mentés** gombra kattintva létrehoznád a cikket.

Felmerülhet benned a kérdés, hogy miért nem egyszerűbb ez a rész. Miért nem tudták megoldani a Drupal fejlesztői, hogy a szerkesztés és a megjelenés tökéletesen ugyan úgy nézzen ki? Erre az a válasz, hogy a Drupal egy általános célú tartalomkezelő rendszer és mint ilyen nem tud tökéletesen támogatni minden konkrét feladatot. Valahol meg kellett húzni a határt és a Drupal fejlesztői inkább a bővíthetőség és a funkciógazdagság mellett rakták le a voksukat. A **Drupal** nem egy dolgot **tud**, de azt nagyon jól, hanem **szinte mindent egy elfogadható szinten**. Mint fentebb említettem mi most ebből a *szinte minden*ből csak egy igen kis szeletet ismerünk meg, ezért kár volna ez alapján ítélni.

A tökéletes WYSIWYG úgy is csak egy álom a Weben. Különböző eszközökön (Laptop, tablet, telefon, okosTV stb.), különböző felbontásokban, különböző beállítások mellett kell elfogadhatóan megjelennie a weboldaladnak. Lehet, hogy ki fogják nyomtatni, lehet meg fogják osztani valamilyen közösségi oldalon, üzenetküldő alkalmazásban, vagy hírlevélként kiküldik. Arról nem is beszélve, hogy egy bejegyzésnek nem csak ez az egyetlen megjelenési formája van. Egy cikk alapbeállításban meg fog jelenni a főoldalon egy listában. Aztán ott a kereső és a keresési találatok, ahol a keresett szavakat ki fogja emelni a megjelenítés során a Drupal.

Mindent összevetve ez a szerkesztő valami hasonlót tud csak megjeleníteni, mint amilyen majd a tényleges megjelenés lesz, vagyis inkább megjelenések lesznek.

Most hozzunk létre egy új tartalmat mondjuk *Első bejegyzés* címmel és tetszőleges tartalommal. Ez a tartalom két helyen lesz elérhető. Szerkesztés után a *teljes megjelenését, vagy oldal nézetet* látjuk. Mivel cikket hoztunk létre ez a bejegyzés meg fog jelenni a főoldalon is egy rövidített formában. Amennyien oldalt hoztunk létre, úgy az nem fog megjelenni a főoldalon, csak a teljes nézetben.

Amennyiben elnavigálunk és nem találunk egy tartalmat, úgy azt a **Tartalom** menüpontban fogjuk megtalálni. A címre kattintva nézhetjük meg a *oldal nézetet*, a Műveletek oszlopban található vezérlővel pedig szerkeszthetjük, vagy törölhetjük azt.

Cím		≓ Szerző	Állapot ≡	F Frissítve	↑	Műveletek
Első bejegyzés	Cikk	editor	Közzétéve	2022. 12. 26. – 07:09		Szerkesztés 🗸

10. ábra. Tartalom menüpont

A tartalom *oldal nézeténél* felül megjelenik egy menü, ami segítségével ugyanúgy szerkeszthetjük, törölhetjük és megtekinthetjük a tartalmunkat.

Megtekintés Szerkesztés Törlés Változatok	
---	--

Címlap

Első bejegyzés

Beküldő: editor, 23 december, 2022

11. ábra. Teljes nézet menüvel

Változatok

Külön beszéljünk egy picit a **Változatok** menüpontról. Amennyiben módosítunk egy tartalmat, a korábbi tartalom nem veszik el, hanem megőrzésre kerül. Ezt a tartalmat azután vissza lehet állítani. A visszaállítás során egy új - a visszaállított tartalommal megegyező - verzió jön létre.

El	ső bejegyz	zés változa	atai		
	Megtekintés	Szerkesztés	Törlés	Változatok	
A vá	ltozatok lehetővé tes	szik ugyanannak a tai	rtalomnak az e	gymást követő szerk	esztéseinek tárolását, a köztük lévő eltérések nyomonkövetését, vagy egy korábbi változat visszaállítását.
Vá	áltozat				Műveletek
20	0 <u>22. 12. 26. – 07:09</u> ic	lópontban <u>editor</u> álta	il		Aktuális változat
<u>20</u>	0 <u>22. 12. 26. – 06:47</u> ic	lőpontban <u>editor</u> álta	al		Visszaállítás 🗸
20	0 <u>22. 12. 26. – 06:42</u> ic	lópontban <u>editor</u> álta	al		Visszaállítás 🗸
20	0 <u>22. 12. 23. – 15:51</u> ic	lőpontban <u>editor</u> álta	al		Visszaállítás 🗸

12. ábra. Változatok

Egy-egy változatnak három jellemzője van: Ki, mikor, miért módosította a tartalmat. Az első kettőt a rendszer automatikusan állítja be, de a *miért*et nekünk - a szerkesztőnek - kell megadnia a **Változatnapló-üzenetben**. Ezt természetesen üresen is hagyhatjuk, vagy akár az új változat készítését is kikapcsolhatjuk.

13. ábra. Változat-napló üzenet

Az, hogy használjuk-e a verziókat és az is, hogy mire függ a feladattól, amit el kell látnunk. Például egy egyszerű

blogbejegyzésnél nem feltétlenül kell verziókat kezelnünk, de egy oldalnál ami az adatvédelmi szabályzatot tartalmazza mindenképpen szükségünk lesz rá.

Tartalom rendszerezése

A Drupal rendszer alkalmas arra, hogy különböző szempontok szerint rendszerezzük a tartalmainkat. Ebben az alap telepítésben két ilyen szempontrendszerünk van. Az egyiket már megismertük, ez a tartalom típus. Láttuk, hogy a **Cikk** típusú tartalom a főoldalon jelenik meg, az **Egyszerű oldal** pedig csak akkor elérhető, ha menübe helyezzük, vagy más módon linkelünk rá. Ismerjünk meg most egy másik lehetőséget a címkézést. Szerkesszük ismét az első bejegyzésünket. Fontos, hogy ebben az alaptelepítésben csak a **Cikk** típusú tartalmakat tudjuk címkézni, csak ezeknél van **Címkék** beviteli mező!

Címkék						
		Q				
Egy vesszővel elválasztott felsorolás, mint például Esztergom, Tapolca, "Székesfehérvár, Fejér megye".						
Mentés	Előnézet	👕 Törlés				

14. ábra. Címkék

Ebben a mezőbe tudjuk vesszővel elválasztva felvinni a címkéket. Amikor először használjuk ezt a mezőt, akkor nem nagyon fog különbözni egy szöveges beviteli mezőtől. Azonban, ha már vannak címkéink, akkor már látványosabb lesz a működése. Gépelés során megjelennek azok, a már létező címkék, amikben megtalálható a begépelt szöveg. Amennyiben létező címkét szeretnénk megadni, úgy érdemes itt a listából választani, ugyanis a Drupal különbséget tesz kis és nagybetűk között, így ugyanazt a címkét többször is felvihetjük különböző írásmóddal.

Címkék			
CI			Q
CI			r megye".
Mentés	Előnézet	👕 Törlés	

15. ábra. Címkék automatikus kiegészítéskor

Amennyiben elmentjük a bejegyzést, úgy a cikk teljes oldalas nézetének az alján láthatóvá válik egy Címkék: rész, ahol a bejegyzéshez kapcsolódó címkék szerepelnek.

Címkék: Cl			

16. ábra. Címkék megjelenítése

A címkére kattintva pedig eljutunk egy lapozható listához, ahol az adott címkéhez tartozó tartalmak listázódnak. Az oldal tetején látható szerkesztés fül a címke szerkesztésére vezet, itt módosíthatjuk a címkét. Ez a módosítás minden olyan tartalomra hatással lesz, ami az adott címkét tartalmazza. Pl. ha átírjuk a **CI** szöveget valami másra pl. **Continuous Integration** szövegre, akkor minden tartalomnál ez fog megjelenni.

$\leftarrow \rightarrow$	G	af3b37d50-di	rupal.drupal.wdh.	hu/taxonomy/	y/term/4
<mark>,</mark> Ago	gregated	Bookm 📙 Sessio	ns		
ЕКез	zelés	🗙 Gyorshivat	kozások 👤	editor	
🕨 Tari	talom	🔥 Felépítés	🔧 Beállítás	🕜 Súgó	
<i>(ci</i>			_	Megtekint	ités Szerkesztés
atorna					
hírcs			Cí	mlap	
RSS					
				~ 1	
			Be	eküldő: <u>editor</u>	<u>or</u> , 23 december, 2022
			F	lső h	neieavzés
			-		

17. ábra. CI címke cikklistája

Figyeljünk arra, hogy a rendszer számára nem a címke neve, hanem azonosítója fogja megmondani, hogy mely címkéről van szó. Ezt az azonosítót az URL-ben láthatod, a /taxonomy/term/ útvonal végén. A képen látható példában ez 4. Ritkán előfordulhat, hogy különböző azonosító mellett azonos nevű címkék vannak. Ezt érdemes elkerülni, ezért is javasoltam azt, hogy a címke megadásánál létező címke esetén mindig a listából válasszunk. Amennyiben szeretnénk szerkeszteni a címkéinket, azt a **Felépítés - Taxonómia - Kifejezések listája** menüpontban tehetjük meg.

Menü és útvonal álnév

Most hozzuk létre a kapcsolat oldalt. Mielőtt belekezdenénk újra fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy ez egy éles oldal, ezért személyes adatot, vagy bármilyen érzékeny információt ne tegyünk ki. Névnél használjuk a Minta Géza/Júlia/stb. megnevezéseket, telefonszámál a +36-55-el kezdődő számokat, e-mail-címnél pedig a @example.hu domaint.

Navigáljunk el a **Tartalom - Tartalom hozzáadása - Egyszerű oldal** menüpontra. A Cím mezőbe írjuk be *Kapcsolat*, a Törzs mezőbe pedig a fenti szabályoknak megfelelő név, e-mail-cím és telefonszám értékeket. Mindegy, hogy mit adunk meg, most ugyanis a jobb oldalon található Menübeállítások és Webcímánév beállításokra fogunk koncentrálni.

Cím* Kapcsolat	Utoljára mentve: Nem volt még mentve Szerző: editor
Törzs (<u>Összefoglaló szerkesztése</u>)	Változatnanló-üzenet
B I ℓ ∷ ½ → 66 🖬 Bekezdés → <> PForrás	
Minta Béla, minta.bela@example.hu , Telefon: +36-55-1234567 <u>A szövegformátumokról</u>	Az elvégzett változtatások rövid leírása.
Mentés Előnézet	V Menübeállítások Nincs menüben
	Vebcímálnév Nincs álnév

18. ábra. Egyszerű oldal létrehozása

Első körben kattintsunk a Menübeállításokra. Kattintsuk be a **Menüpontot hoz létre** jelölődobozt. A megjelenő panelen, csak a **Menüpont neve** részt kell kitöltenünk. Vagyis ezt se mert, ha megadtuk a **Cím**et, akkor azt a Drupal bemásolja ide nekünk. Mivel ez a szöveg a menüben fog megjelenni, ezért itt törekedjünk arra, hogy minél rövidebb és tömörebb megnevezést használjunk. Ez akkor különösen fontos, ha az oldal címe több mint két szóból áll. Ilyenkor a **Menüpont neve** és a **Cím** jó, ha nem azonos.

▲ Menübeállítások Kapcsolat
Menüpontot hoz létre
Menüpont neve
Kapcsolat
Leírás
Akkor jelenik meg, ha az egér a menühivatkozás fölé kerül.
Szülő hivatkozás
<fő navigáció=""> 🗸</fő>
Súly
0
A kisebb súlyú menüpontok a nehezebb hivatkozások előtt jelennek meg.

19. ábra. Menü beállítások

Most nyissuk meg a **Webcímálnév** beállításait és állítsuk be a /kapcsolat útvonalat.

We	bcímálnév
/	kapcsolat
itt le adat olda foga	het megadni egy alternatív útvonalat, amelyen ez az elérhető. Beállítható például <i>/rolunk</i> a bemutatkozás lhoz. Csak per jellel ("/") kezdődő, relatív útvonal dható el.

20. ábra. Webcímálnév beállítások

Mentsük el a tartalmat és figyeljünk meg két dolgot. Egyrészt a tartalmunk nem a szokásos /node/ útvonalon érhető el, hanem a /kapcsolat webcímen. Másrészt a menüben megjelenik egy Kapcsolat menüpont, amelyre kattintva a most létrehozott oldalunkra jutunk.

A menüpontokat elsősorban a - szerkesztésnél megadott - súlyuk, másodsorban a nevük alapján rendezi a rendszer. Ennél a mintánál, most a **Címlap** van elől és utána a **Kapcsolat**. Amennyiben szeretnénk ezt a sorrendet módosítani, úgy azt javaslom, hogy a **Felépítés - Menük - Fő navigáció - Menü szerkesztése** menüpontban tegyük ezt meg. A menüpontok neve előtt lévő kis nyilacska megragadásával és vonszolásával tudjuk ezt megtenni.

Menühivatkozás	Engedélyezett Műveletek
€ Címlap	✓ Szerkesztés
t tapcsolat	Szerkesztés V
Mentés	

22. ábra. Menü sorbarendezése

Figyeljünk oda, hogy nem csak fel-le tudjuk mozgatni a menüpontokat, hanem jobbra-balra is. Jobbra húzással almenüket lehet létrehozni. Ebbe most bővebben nem mennénk bele, elég annyit megjegyezni, hogy ne legyen beljebb a menüpont, hanem minden menüpont egymás alatt legyen. Az almenü funkciót nem tudjuk úgy se használni ebben a minta alkalmazásban. Hasonlóan, a többi menüt is tudjuk szerkeszteni, nem csak a **Fő navigáció**-t, de érdemes elkerülni ezek módosítását is.

Ahogyan a menüket, úgy a webcímálneveket is lehet egy központi helyen szerkeszteni. A **Beállítások - Útvonalálnevek** menüben lehet elérni ezt a beállítást.

Útvonalálnevek							
Egy álnév egy létező webcímhez határoz meg egy másik nevet – például egy "/rolunk" álnév a "node/1" útvonalhoz. Több álnév is tartozhat egy útvonalhoz. + Álnév hozzáadása							
∧ Álnevek szűrése	Szűrő						
Álnév	↓ Rendszerútvonal	= N	Иűveletek				
<u>/kapcsolat</u>	/node/2		Szerkesztés 🗸				

23. ábra. Útvonalálnevek adminisztrálása

Amennyiben elnavigálunk erre az oldalra, láthatjuk a már létrehozott /kapcsolat útvonalat, ami a /node/2 rendszerútvonal álneve. Talán nem kell mondanom, hogy a 2-es szám csak ebben a példában kettes, nálad lehet ez egy teljesen más érték is. A lényeg, hogy ott az az útvonal fog szerepelni, amin keresztül elérheted a most létrehozott *Kapcsolat* oldalt.

Azért érdemes ismerni ezeket a beállító felületeket, mert a tartalmakon kívül vannak olyan adatelemek - vagy más néven

entitások - amik szerkesztő felületére nincsenek kivezetve ezek a beállítások. Ilyen például a címke is. Amennyiben szeretnénk, hogy a **CI** címke egyedi állnévvel rendelkezzen és a menüben is elérhető legyen, akkor ezekre a felületekre lesz szükségünk. Próbáljuk ki. Adjunk hozzá egy új útvonalálnevet /ci néven a /taxonomy/term/4 rendszerútvonalhoz. Ne feledd a 4 csak ebben a példában négy, neked le kell majd cserélned a nálad lévő CI címke megfelelő értékére. Ezután menjünk el a **Fő navigáció** szerkesztéséhez és a + Hivatkozás hozzáadása gomb segítségével adjunk hozzá egy új menüpontot. A menüpont neve legyen **CI** a hivatkozás pedig legyen a CI címke rendszerútvonala. Jelen esetben ez /taxonomy/term/4. Azért érdemes a rendszerútvonalat használni, mert az örök, szemben az álnévvel, melyet bármikor módosíthatunk.

Ezzel véget is ért az ismertetése ennek a szerkesztőrendszernek. Készen állsz arra, hogy kisebb céges oldalt, vagy projektbemutatót létrehozz és publikálj az interneten.

Törlés

24. ábra. Weboldal törlése

Amennyiben befejezted a gyakorlást kérlek töröld le az oldalad és szabadítsd fel a projekt erőforrásait mások számára. Ehhez nem kell mást tenned, mint visszamenni a https://drupal.wdh.hu oldalra és rákattintani a **Törlöm az oldalam** gombra. Amennyiben bezártad a böngésző fület, nincs probléma, mert a projekt a böngésződ helyi tárolójába mentette el az adatokat. Ilyenkor csak meg kell nyitnod a projekt linkjét és máris választhatsz, hogy folytatod tovább a munkát (Vissza az oldalamra!), vagy töröld az oldalt.

Ha ezt mégsem tetted meg, akkor is egy idő után törlődni fog az oldal. Azt, hogy mikor azt nem lehet tudni, mert az a rendszer terheltségétől függ. Ha nagy a terhelés, hamar törlődik, ha kicsi akkor tovább megmarad. Amire számíthatsz, hogy három órán keresztül biztosan dolgozhatsz az oldallal.

Jó gyakorlást. Amennyiben bármilyen kérdésed, észrevételed lenne keress nyugodtan az istvan@palocz.hu e-mail-címen.